

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
RPO-643484-XVIII/10/GK

Warszawa, 29 marca 2010 r.

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

**Pan
Jerzy Miller
Minister
Spraw Wewnętrznych i Administracji**

szanowny Panie Ministrze

W związku z badanymi przez Rzecznika Praw Obywatelskich sprawami ujawnił się problem natury ogólnej dotyczący traktowania soboty jako dnia ustawowo wolnego od pracy w rozumieniu art. 57 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego; przepis ten stanowi, że jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy, następny dzień powszedni.

Wątpliwości Rzecznika Praw Obywatelskich budzi możliwość uznania, w drodze wykładni tego przepisu, soboty za dzień ustawowo wolny od pracy, który pozwoliłby dokonać czynności procesowej w najbliższym następnym dniu powszednim, jeżeli koniec takiego terminu przypada właśnie na sobotę.

Interpretacja art. 57 § 4 k.p.a. przez sądy administracyjne jest rozbieżna, co uzasadnia rozważenie nowelizacji tego przepisu.

Pierwsza grupa orzeczeń wskazuje sobotę, jako dzień wolny od pracy w rozumieniu art. 57 § 4 k.p.a. Charakterystyczna dla tej grupy jest uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 czerwca 2001 r., (sygn. akt FPS 7/00, ONSA 2001, nr 4, poz. 149), w której stwierdzono, że jeżeli dzień wolny od pracy w pięciodniowym tygodniu pracy (art. 129 § 1 i art. 129[7] kodeksu pracy w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 1 marca 2001 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy - Dz. U. Nr 28, poz. 301) przypada w sobotę (nieobjętą ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy - Dz. U. Nr 4, poz. 28 ze zm.), to dzień ten należy uznać za równorzędny z dniem ustawowo wolnym od pracy w rozumieniu art. 57 § 4 k.p.a.

Orzeczenia akceptujące powyższy pogląd, powołują się także na treść art. 83 § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), który stanowi, że jeżeli ostatni dzień terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu (lub dniach) wolnych od pracy. Wynika z tego, że w postępowaniu przed sądami administracyjnymi sobota jest traktowana na równi z dniami ustawowo wolnymi od pracy. Uzasadniając takie stanowisko, sądy przywołują również uwarunkowania konstytucyjne, a mianowicie wynikające z art. 45 ust 1 i art. 77 ust.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej konstytucyjne prawo do sądu (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2005 r. sygn. VI SA/Wa 976/04, LEX 189066 i z dnia 8 marca 2006 r. sygn. III SA/Wa 831/05, LEX 198589).

Dodać należy, iż także art. 12 § 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.) przewiduje, że jeżeli ostatni dzień terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy.

Odmienne stanowisko prezentuje m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 17 lutego 2009 r. (sygn. akt III SA/Kr 940/08, LEX nr 519803), przyjmujący, iż sobota nie stanowi dnia wolnego od pracy w rozumieniu art. 57§ 4 k.p.a. W orzeczeniu tym wskazano, że: „pojęcie dnia wolnego wyjaśnia ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy. Nie ma podstaw, by sobotę w aktualnym stanie prawnym uznawać za dzień ustawowo wolny od pracy. Brak jest stosownego przepisu w tym względzie. Nie stanowi wystarczającego argumentu, przyjęty w Kodeksie pracy, pięciodniowy tydzień pracy. Nie ma również podstaw by przez analogię stosować rozwiązanie przyjęte w ustawie Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi czy w Ordynacji podatkowej, gdzie wymienia się wprost sobotę za dzień, który w skutkach upływu terminu w tym dniu dokonania czynności zrównuje sobotę z dniami ustawowo wolnymi od pracy. Konieczność zrównania sobót z dniami ustawowo wolnymi od pracy w drodze wykładni art. 57 § 4 k.p.a., bez stosownej zmiany tego przepisu przez ustawodawcę, nie wynika także z Konstytucji RP". Podobne stanowisko wyrażone zostało także m.in. w wyroku NSA z dnia 30 marca 2006 r.(sygn. akt IIGSK 401/05, LEX nr 197607), wyroku

NSA z dnia 17 października 2007 r. (sygn. akt I OSK 60/07, LEX nr 360279), wyroku WSA w Gliwicach z dnia 29 kwietnia 2008 r., (sygn. akt IV SA/G1 943/07).

Z punktu widzenia gwarancji procesowych strony postępowania administracyjnego zasadnicze znaczenie należy przypisać zasadzie pewności prawa. Chodzi o to, aby strona tego postępowania mogła przewidzieć procesowe skutki swoich zachowań. Tej pewności, na co wskazują rozbieżne interpretacje sądów administracyjnych, nie zapewnia obecnie art. 57 § 4 k. p. a.

Dodatkowo całkowicie niezrozumiała jest różnica między art. 57 § 4 k.p.a. a treścią art. 12 § 5 Ordynacji podatkowej. Zarówno ogólne postępowanie administracyjne, uregulowane w k.p.a., jak i postępowanie podatkowe, regulowane przepisami Ordynacji podatkowej, ma charakter jurysdykcyjny, co oznacza, że w obu tych procedurach orzeka się o prawach podmiotowych jednostki, dokonując konkretyzacji normy generalnej, przez wydanie decyzji administracyjnej. I chociaż różnic między ogólnym postępowaniem administracyjnym uregulowanym w k.p.a., a postępowaniem podatkowym regulowanym przepisami Ordynacji podatkowej jest więcej, to jednak odmiennosc regulacji tych samych kwestii na gruncie Kodeksu postępowania administracyjnego i Ordynacji podatkowej w opisywanym wyżej zakresie, powoduje wątpliwości co do zgodności regulacji zawartej w Kodeksie postępowania administracyjnego z zasadą demokratycznego państwa prawnego wynikająca z art. 2 Konstytucji RP (por. W. Chróścielewski, *W sprawie projektu nowelizacji przepisów lc.p.a. dotyczących postępowania ogólnego opracowanego w MSWiA w 2009 r.*, w: *Instytucje procesu administracyjnego i sądowno administracyjnego*, Przemysław — Rzeszów 2009, s. 57).

Konieczność nowelizacji przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w tym zakresie uzasadniona jest dodatkowo względami praktycznymi, tj. ograniczoną możliwością korzystania z urzędów pocztowych w soboty. Ogranicza to w sposób zasadniczy prawo strony do dokonania czynności procesowej, dla której przewidziany jest termin kończący się w sobotę. Również więc i z tego powodu konieczne jest dostosowanie art. 57 § 4 k. p. a. do treści art. 12 § 5 Ordynacji podatkowej oraz do treści art. 83 § 2 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001r., Nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się do

Pana Ministra z prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie, a także, jeśli Pan Minister podzieli argumenty zawarte w niniejszym wystąpieniu, o podjęcie działań w celu wprowadzenia zmian do art. 57 § 4 k.p.a.

Z poszanowaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich